

Vordingborg Kommune
Flemming Kruse

Storstrøm natur
J.nr. NST-4132-390-00001
Ref. TOHVI / dahjo
Den 8. april 2011

Flkr@vordingborg.dk
Fremsendes pr. e-mail

**Dispensation vedrørende genplantning inden for
strandbeskyttelseslinjen, Strandvejen 26, 4771 Kalvehave**
matr. 1gn Kalvehave Færgegaard, Kalvehave, Vordingborg Kommune

Anmeldelse og ansøgning

Der har gennem mange år verseret en uenighed om vedligeholdelsen af et plantebælte foran sommerhusene i udstykningen Kalvehave Færgegaard, se videre i redegørelsen nedenfor.

Plantebæltet er næsten 700 m langt, fordelt på to ejendomme, idet de sydligste ca. 180 m findes på matr. 1 gn Kalvehave Færgegaard, der ejes af Vordingborg Kommune. Se vedlagte kortbilag.

Sommerhusområdet er anlagt i 1960'erne. Der blev dengang dispenseret fra strandbyggelinjen, så husene i forreste linje kunne bygges tættere på kysten end 100 m på vilkår af, at der blev etableret en afskærmende beplantning foran husene. Vilkåret er fastsat i en tinglyst deklARATION af 30. januar 1964. Tilsynsmyndighed har siden været den til enhver tid værende myndighed i forhold til strandbeskyttelseslinjen.

Vordingborg Kommune foretog i foråret 2008 rydning og genplantning af plantebæltet på matr. 1 gn. Grundejerforeningen Kalvehave Færgegaard klagede første gang 7. juli og senest 28. november 2010 til Naturstyrelsen (dengang Miljøcenter Nykøbing F) over kommunens aktivitet i det nævnte plantebælte.

Vordingborg Kommune søgte 10. november 2010 om lovliggørelse af genplantningen med hensyn til artsvalget, idet dette ikke er sammenfaldende med det artsvalg, der er fastsat i den tinglyste deklARATION.

Dispensation

Naturstyrelsen Storstrøm skal som tilsynsmyndighed påse overholdelsen af naturbeskyttelseslovens § 15 og sørge for, at et ulovligt forhold bliver lovliggjort, med mindre det er af underordnet betydning, jf. naturbeskyttelseslovens § 73, stk. 2 og 5. Det påhviler Vordingborg Kommune som ejer/bruger af ejendommen at lovliggøre et ulovligt forhold, jf. naturbeskyttelseslovens § 74, stk. 1.

Naturstyrelsen Storstrøm giver hermed dispensation som en retlig lovliggørelse i medfør af naturbeskyttelseslovens¹ § 65, stk. 1, jf. § 15, til den foretagne genplantning.

Vilkår for dispensationen

Dispensationen er meddelt på følgende vilkår:

- At der efterplantes årligt i plantebæltet, første gang i 2011, indtil det er i god og sammenhængende vækst.
- At efterplantningen følger den tilgrundliggende planteplan dog således, at der kun efterplantes med løvfældende træer og buske.
- At kommunen i øvrigt håndhæver den politiske beslutning om, at det alene er kommunen, der står for vedligeholdelsen af plantebæltet.

Redegørelse for sagen

Den tinglyste deklaration opstiller fire vilkår for udstykningstilladelsen, hvoraf kun det ene vedrører strandbeskyttelsen. Bebyggelsen skal i henhold hertil holdes mindst 80 m fra kysten på vilkår af bl.a., at der etableres et 6 m bredt plantebælte på et fællesareal op til grundskellene. Deklarationen fastsætter hvilke arter, der skal anvendes, hvilken planteafstand, der skal anvendes samt at vedligeholdelsen påhviler grundejerne i fællesskab. De arter, der nævnes er: hvid- og rødtjørn, slåen, ulfsrøn (kvalkved), hæg og tørst. Derimod fastsætter deklarationen intet med hensyn til karakteren af vedligeholdelsen.

I 1971 erhverver Langebæk Kommune den sydligste del af det kystnære friareal, matr. 1-gn.

Grundejerforeningen står i 1976 for en ensartet beskæring af plantebæltet til 2 meters højde, hvorefter man af økonomiske grunde afstår fra fælles vedligeholdelse. Plejen har herefter været individuel, foretaget af de enkelte grundejere og meget uensartet. Denne uensartethed rækkende fra ingen vedligeholdelse overhovedet til nedskæring i lav hæk-højde udfør enkelte sommerhusgrunde har været en kilde til konflikt i området gennem mange år. Dels ud fra landskabelige, æstetiske betragtninger, dels ud fra det mere principielle udgangspunkt, at de gældende bestemmelser for området er blevet overtrådt.

Første gang tilsynsmyndigheden hører om uenighed med hensyn til vedligeholdelsen af plantebæltet er så vidt vides i 1991, hvor en grundejer klager over voldsom beskæring. I 2000 træffer Storstrøms Amt i et forsøg på at sikre ensartet vedligeholdelse af plantebæltet en afgørelse, som indeholder en vedligeholdelsesforskrift, men afgørelsen underkendes af Naturklagenævnet. I en ny afgørelse fra 2006 gentager Naturklagenævnet, at plantebæltet ikke kan fjernes, men også at der ikke kan stilles krav om vedligeholdelse til en bestemt mindstehøjde.

Vordingborg Kommune skriver i januar 2008 til Miljøcenter Nykøbing F med opfordring til, at den tinglyste deklaration aflyses og erstattes af en ny med

¹ Lovbekendtgørelse nr. 933 af 24. september 2009

administrerbart indhold. Det oplyses samtidig, at Teknikudvalget i november 2007 har besluttet, at "vores andel af beplantningsbæltet skal ryddes og erstattes med et nyt, der forhåbentlig kan tilfredsstille alle parter. Beplantningsbæltet kommer til at bestå af danske hjemmehørende løvfældende træer og buske."

Kommunen rydder herefter i marts 2008 plantebæltet på matr. 1gn og genplanter i henhold til en detaljeret planteplan, der bygger på 2 principper, nemlig at det nye plantebælte, når det er veletableret, vil kræve et minimum af vedligeholdelse og at det på én gang vil virke afskærmende mod friarealet og tillade en vis kystudsigt fra de bagvedliggende sommerhuse.

For at opnå dette vælges i hovedsagen andre vedplantearter til udplantning end de, der er nævnt i deklARATIONEN. Tre af deklARATIONENS arter indgår i planteplanen, nemlig hvidtjørn, tørst og kvalkved (ulfsrøn). Derudover vælges både lavtvoksende arter (tre arter af rose samt fjeldribs) og højt voksende arter (stilkeg og skovfyr). Ved beplantningen undlades der ud for hver af de fire tilgrænsende sommerhusgrunde at udplante højt voksende arter i 10 meter brede zoner, der således vil kunne fungere som "udsigtsskiler".

Lovgivning

Af naturbeskyttelseslovens § 15 fremgår: "der må ikke foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Der må ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel".

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse inden for strandbeskyttelseslinjen. Ved Kalvehave Færgesgaard er der som nævnt dispenseret herfra på de betingelser, der opstilles i den tinglyste deklARATION. Handlinger, der er i modstrid med deklARATIONENS bestemmelser vedrørende det strandbeskyttede areal, forudsætter derfor fornyet dispensation.

Der kan i særlige tilfælde gøres undtagelse fra bestemmelsen, jf. naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 1.

Strandbeskyttelseslinjen administreres meget restriktivt. Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, dispenseres der kun, når der foreligger en særlig begrundelse herfor, og når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Begrundelse for afgørelsen

Vordingborg Kommune skriver i sin ansøgning, at rydning og genplantning efter kommunens vurdering kan gennemføres uden dispensation. Dette er Naturstyrelsen enig i. Dette forudsætter, at genplantningen sker umiddelbart efter rydningen, hvilket også har været tilfældet her.

Det dispensationskrævende er således karakteren af genplantningen, nærmere bestemt det anvendte artsvalg. De vedplantearter, som deklARATIONEN nævner, vokser ifølge publikationen "40 danske træer og buske" til en højde af mellem 3 meter (slåen) og 15 meter (alm. hæg). De arter, der er valgt ved genplantningen, varierer mere med hensyn til højde: rosearterne bliver 2 – 3 m høje, fjeldribs formentlig kun 1,5 m, i en mellemhøjde er anvendt alm. hvidtjørn (8 meter), kvalkved (4 meter) og tørst (6 meter), mens der også er udplantet egentlige træer, stilkeg og skovfyr, der bliver betydeligt højere.

Som nævnt har grundejerforeningen tidligere foretaget en ensartet beskæring af plantebæltet til 2 meters højde. I den vedligeholdelsesforskrift, som Storstrøms Amt udarbejdede i 2000, hed det, at plantebæltet på matr. 1gn tilbagevendende skulle skæres ned til 2,5 meter, når det havde nået en højde af 7 meter. Langebæk Kommune vedtog senere en praksis af tilsvarende karakter, der dog ikke blev effektueret.

Der synes altså at være en vis fælles forståelse af, at plantebæltets afskærmende virkning er intakt ned til omkring 2 meters højde. De i planteplanen udlagte udsigtskiler adskiller sig fra resten af plantebæltet ved, at der kun er anvendt lavtvoksende arter, men altså også rosearter, der i henhold til ovenstående når en "voksenhøjde" på omkring 2 - 3 meter. I hele det øvrige bælte (140 af de 180 meter) indgår mellemvoksende og højt voksende arter.

Det er Naturstyrelsens vurdering, at den afskærmende virkning, når plantebæltet er veletableret, som kommunen anfører, i det store og hele vil være intakt. Dermed foreligger der efter Naturstyrelsens vurdering et særlig tilfælde, der muliggør en dispensation. Dette forudsætter dog en væsentlig ting, nemlig at kommunen håndhæver, som der står i den politiske beslutning fra november 2007, at "beplantningen plejes fremover alene af Vordingborg Kommune". Hvis der udvikler sig en praksis, hvor bæltet beskæres i sektioner af den bagved boende sommerhusejer, vil der gradvis kunne ske en tilbagevendende til det meget uensartede landskabsbillede, som kommunen selv reagerede på i 2007 - 08.

Naturstyrelsen har ved besigtigelse, senest i april 2011, konstateret, at der er beskåret flere steder i plantebæltet og i flere omgange også dette forår. Det er sket ved topkapning og anden selektiv beskæring. Der knyttes derfor det vilkår til dispensationen, at kommunen ved at være synlig med årlige efterplantninger – og i øvrigt – følger op på de hensigter, der har været med genplantningen. Dette gælder også med hensyn til, at plantebæltet – i den udstrækning de udplantede skovfyr efterplantes - bør bestå af løvfældende træer og buske.

Sommerhusområdet Kalvehave Færgesgaard ligger umiddelbart op til Natura 2000-område 168 (habitatområde nr.147, fuglebeskyttelsesområde nr.89) og Ramsarområde nr.22, jf. bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområde samt beskyttelse af visse arter. Området, der ud for Kalvehave afgrænses i

kystlinjen, er udpeget på grundlag af forekomsten af en lang række især kysttilknyttede naturtyper og arter.

Det er Naturstyrelsens vurdering, at den foretagne genplantering ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt eller medføre beskadigelse/ ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV. Detaljeret kendskab til enkelte arters forekomst i området haves dog ikke.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klagen skal sendes til Naturstyrelsen Storstrøm, som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling. Du får kopi af styrelsens brev til Natur- og Miljøklagenævnet.

Hvis der bliver klaget, vil Naturstyrelsen Storstrøm underrette dig hurtigst muligt.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr til nævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr. for privatpersoner og 3.000 kr. for alle andre klagere, herunder virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

Klager modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra Naturstyrelsen Storstrøm. Denne opkrævning skal benyttes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Med venlig hilsen

tohvi@nst.dk
7254 3340

Kopi til:

Grundejerforeningen Kalvehave Færgegaard | sekretaer@gfkalvehavefg.dk

Vordingborg Kommune | tekpost@vordingborg.dk

Danmarks Naturfredningsforening | dn@dn.dk

Dansk Ornitologisk Forening | natur@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening, Vordingborg | vordingborg@dof.dk

Dansk Botanisk Forening, Naturbeskyttelsesudvalget v/ Per Hartvig | nbu@snm.ku.dk

Sydsjællands Museum | kbp@museerne.dk

Friluftsrådet Storstrøm v/ Terkel Jakobsen | jakobsen.terkel@gmail.com